

GOUD

5 november 1965

Goedenavond, vrienden.

Allereerst wijs ik u er op, dat wij niet alwetend of onfeilbaar zijn. Denk dus zelf na en vorm uzelf een mening over alles, wat gezegd wordt. Mijn onderwerp van heden raakt vele vlakken van het bestaan. Toch meen ik als titel te kunnen volstaan met het woord:

GOUD

Zoals u weet, is goud niet alleen een begrip, dat de geldende maatslag van waarden op aarde omschrijft, maar wordt het woord ook gebruikt, om bepaalde waarden te omschrijven, die vanuit de kosmos tot de aarde komen. Tussen deze twee schijnbaar geheel verschillende waarden, die achter ditzelfde woord schuil kunnen gaan, bestaan echter vele overeenkomsten. Goud werkt voor een ieder, die het bezit, zowel ten goede als ten kwade. Ook het gouden Licht zal voor een ieder werken, die daarmee een zekere harmonie kan bereiken, onverschillig, of zijn acties ten goede of ten kwade gericht zijn. De moderne economie kan op het ogenblik nog niet goed functioneren zonder de internationale waardestandaard: het goud, waardoor internationale handel en bankbedrijf mogelijk zijn gemaakt. De mensheid van deze dagen kan ook moeilijk of niet op de huidige wijze voortleven zonder de energie, die het gouden Licht bij voortdurende voor de mensen toegankelijk maakt.

Ik zou nu verder kunnen gaan met het opsommen van alle mogelijke parallellen tussen deze twee waarden, want er bestaan er vele. Maar ik wil eerst iets anders omschrijven, iets, wat mijzelf wel eens dwars zit: waarom toch zoveel waarde gehecht aan dit begrip "goud"?

Men spreekt van het gouden Licht. Maar even goed en even juist zou men kunnen spreken over het gele Licht, of over het levende gele Licht. De mens spreekt hier van goud, althans volgens mij, omdat het goud in theorie het meest gangbare kostbare element is, dat de mensheid kent. Goud is het middel, waarin men weelde, koopkracht, luxe en zelfs werkkraft kan uitdrukken. Toch weten wij, dat het goud op zichzelf steeds meer aan belangrijkheid verliest. De tijd, dat men zelf zijn spaarcentjes in goud of zilver bewaarde, is al lang voorbij. Men kan hier de tegenwerping maken, dat geld, banknoten, in feite een vordering in goud op een bank inhouden. Maar dan moet ik onmiddellijk opmerken, dat de dekking in goud slechts een bepaald percentage bedraagt - soms maar rond 30% - van de nominale waarde van de uitgegeven schuldbewijzen. Er is dus iets anders gaande. Goud is kennelijk op het ogenblik niet meer volledig hanteerbaar. Men zou kunnen zeggen, dat er geen goud genoeg is - of, indien u dit liever hoort - dat er geen goud genoeg als ruilmiddel in omloop kan worden gebracht, om aan de behoeften van de moderne wereld te voldoen.

Ook bij het gouden Licht heb ik iets dergelijks kunnen constateren. Het gouden Licht treedt op de wereld regelmatig op, zij het dat het de ene tijd sterk is, de andere periode minder sterk blijkt te zijn. Het is echter niet voldoende, dat het er is. Ook goud moet gewonnen worden, voor het zijn rol in de menselijke samenleving kan gaan spelen. Zo doe je ook met het gouden Licht in zijn oervorm weinig of niets, het moet in de mens aanvaard worden, om werkzaam te kunnen zijn.

Zelfs dan is het in wezen hoofdzakelijk een vorm van aanvullende vitaliteit. Ben je ten goede gericht, dan zal het goede, wat in je bestaat en wat je doet, door het gouden Licht sterker worden. Maar dit geldt evenzeer, wanneer je het kwade in je draagt. En bij hoeveel mensen is dit niet het geval? Je zou dus kunnen zeggen, dat de behoefte tot het vinden van een nieuwe gerichtheid, een nieuwe weg van leven, door dit gouden Licht, dat in zich immers niet gericht is, niet zonder meer gedekt zal kunnen worden.

Men gebruikt weliswaar het gouden Licht en de kleur van goud vaak als symbool voor heiligheid of verhevenheid, maar deze dingen zijn in wezen eerst mogelijk, wanneer innerlijk besef of geloof de basis daarvan vormt.

Je kunt natuurlijk gaan stellen, dat de uitwisseling van waarden en betalingen van diensten in de wereld in wezen geheel door het goud, dat de werkelijke standaard van bezit heet te zijn, gedekt zouden moeten worden en niet door papiertjes, die in wezen slechts voor een deel in werkelijke waarden gedekt zijn. Maar je kunt daarnaast stellen, dat het goud zijn waarde eerst ontleent aan het feit, dat mensen werken en produceren en zo een tegenwaarde voor deze standaard van bezit tot stand brengen. Op dezelfde wijze zou je kunnen zeggen, dat de werkelijke waarde van het gouden Licht alleen bestaat, wanneer de daarin bestaande mogelijkheden als het ware gedekt worden door het werkelijke geloof of werkelijk innerlijk weten in de mensen, maar ook dit is zeker niet ten volle het geval.

Wanneer wij de gemiddelde vitaliteit- en prestatiemogelijkheid van de mens in deze dagen bezien, kunnen wij aannemen, dat de dekking - de mogelijkheid dus, de algemeen bestaande energie in persoonlijke waarden om te zetten - nog geen 25% bedraagt. De som van de in het gouden Licht aanwezige energie is dus veel groter, dan de door de mens erkende bronnen, waaruit deze kracht geput kan worden, terwijl in de mensen zeker een tekort is aan de vormen van instelling, zij het via geloof of weten, waardoor de ontvangen kracht op het lot van mens en mensheid ten goede zal kunnen werken. Het is deze overeenkomst, die mij bracht tot de titel van deze lezing en tevens de basis vormt van het betoog, dat ik voor u wil opbouwen.

Wanneer wij reëel willen denken, zullen wij toe moeten geven, dat op het ogenblik een groot deel van het bankverkeer, de handel, de economie en de geldende waarde van bepaalde munteenheden niet meer gebaseerd kunnen worden op werkelijke waarden, laat staan op het goud, dat de standaard heet te zijn, alleen. Het goud speelt in de wereld nog wel een rol, maar is toch in wezen meer en meer een symbool geworden, dat enigszins buiten de economische werkelijkheid staat. In de plaats van het goud treden in de meeste gevallen waarden als het productievermogen van een volk, de politieke belangrijkheid, die het heeft enz. De plaats van een volk in de wereld is vaak van veel groter belang voor zijn financiële mogelijkheden, dan zijn werkelijke goudreserves. Bezit en belangrijkheid in de wereld ontleent een moderne staat in hoofdzaak aan zijn vorderingen op andere landen dan wel aan de eigen capaciteiten - wat betekent, dat het hier gaat om de eigen kwaliteiten van de burgers, die deel uitmaken van staat en volk. Hoe beter de burgers in een land denken en werken, hoe meer zij getrouw hun plichten waarnemen, hoe meer zij in staat zijn, onmiddellijk hun problemen aan te pakken, zonder daarover eerst maanden te kletsen, hoe belangrijker het volk in de wereld zal zijn en hoe hoger en vaster als gevolg daarvan de munteenheid door anderen gewaardeerd zal worden - ook al is de goudreserve voor een groot deel papier en niet het werkelijke metaal.

Er zijn vele landen - Frankrijk is hiervan een voorbeeld - die veel goud bezitten door spaarzaamheid en andere eigenschappen van de burgers. Andere landen blijken goud te bezitten door de prestatie van het volk, die ver boven de op de wereld geldende norm liggen. Verder blijkt voor de reële en blijvende waarde van een munt, het van groot belang, dat men in het land weinig of geen directe bemoeiingen van de staat met het economisch leven zal kennen, daar juist door het ontbreken van overmatige ambtelijkheid, een snelle en rationele productie, die zich aan alle eisen aanpast, mogelijk is.

Ik mag echter wel zeggen dat ik, zodra ik een munt aanvaard op basis van het daarin gestelde schuldbedrag in goud, zonder dat de mogelijkheid tot onmiddellijke inwisseling aanwezig is, of van een volledige dekking ook maar gesproken kan worden, voor mij een deel van de waarde ligt in het vertrouwen, dat ik stel in staat en volk. Wanneer ik bv., zoals zoveel plaats vindt in deze dagen, de belofte van enkele miljoenen, welke mij eens aan inhoud of goederen zullen worden uitgekeerd, aanvaard, en met deze belofte werk, alsof ik reeds in feite producten of goud zou bezitten, zo doe ik dit op basis van vertrouwen. Valt dit vertrouwen weg, dan stort de gehele economische samenhang ineen.

Een voorbeeld van hetgeen wantrouwen kan veroorzaken, hebben wij kunnen zien bij de grote krach in Wall Street, waarbij eigenlijk het gerechtvaardigde gebrek aan vertrouwen in banken en banknoten in Duitsland het begin vormde.

De inflatie in Duitsland wekte ook elders een misschien niet geheel besepte vorm van wantrouwen in de beloften van banken en staten. Deze vermindering van vertrouwen resulteerde op grond van op zich onbelangrijke feiten in een bankruch die weer voor velen een aanleiding vormde om zo snel mogelijk hun weinige effecten om te zetten in geld. Het eerste gevolg was, dat degenen, die op vertrouwen hadden gekocht of verkocht - de speculanten, niet konden leveren of kopen volgens hun berekeningen, zodat hun collateraal - het voor een niet geheel betaalde aankoop gestelde zekerheid - opvorderbaar werd en de gekochte effecten weer op de markt kwamen. Het gevolg van dit, hoofdzakelijk door een op zich niet geheel gerechtvaardigd wantrouwen ontstane kracht, was een crisis over de gehele wereld, die, laat ons dit vooral niet vergeten, meer dan 10 jaren heeft geduurd. Deze crisis en vele van haar economische verschijnselen zou nu nog bestaan, wanneer er ondertussen geen oorlog was geweest. Als u dit eens goed overweegt, zult u met mij zeggen, dat vertrouwen de eerste noodzaak is in de wereld.

Maar als er nu, geestelijk gezien, een voortdurend groeiend tekort aan vertrouwen is, wat kunnen wij dan nog doen? Er zijn mensen genoeg geweest, die in God, mensheid en wereld geen vertrouwen meer hadden. Ik denk hier bv. aan de manipulaties van Hjalmar Schacht, een zeer knap theoreticus, die ging stellen: de waarde van onze valuta is gebaseerd op de werkkraft van ons volk. Een verklaring, die nog niet eens zo gek was, maar waarbij geen rekening werd gehouden, dat een dergelijke stelling minder waar wordt, naarmate men een groter deel van het arbeidspotential gaat gebruiken voor niet rendabele producties of bezigheden, die geen als ruilmiddel bruikbaar product opleveren. Er zijn op het ogenblik staten, die het nog anders bezien. Zij proberen, vooral bij de meer primitieve volkeren, zich te baseren op dingen, die zekere zeldzaamheidswaarde hebben en dus geen reële waarden meer hanteren. Een goed voorbeeld van zoiets is het z.g. schelpengeld, waarbij in feite geen sprake meer is van een feitelijke waarde of een door de rest van de wereld aanvaarde waardering als ruilmiddel, maar alleen van een zeldzaamheidswaarde. Daarbij doet zich dan ook het eigenaardige verschijnsel voor, dat van plaats tot plaats vaak de koopkracht van een schelp kan verschillen, terwijl een "mooie" schelp meer waard pleegt te zijn dan een "gewone" schelp van dezelfde soort. Hier speelt kennelijk meer dan werkelijke behoefte begeerte een rol en is de enige reële waarde in feite een prestigebehoefte, die aan de schelp verbonden wordt en zo in tegenstelling komt te staan tot werkelijke behoeften en verwervingsdrang.

Zo bezien zal men in vergelijk hiermede voor de geest kunnen stellen, dat, ofschoon het gouden Licht van belang blijft voor bepaalde levensprocessen van de mens, zal het voor de verdere werkingen in het leven aan belangrijkheid en werkzaamheid afnemen, naarmate de mens minder beschikt over geloof of innerlijke kennis, waardoor het hem mogelijk zou zijn in meer volledige harmonie met dit gouden Licht te komen. De algehele voorraad van beschikbare energie blijft dus, gezien vanuit de kosmos, wel gelijk, maar het deel, waarover de mens voor zich kan beschikken, neemt af. Dit zo algemeen te stellen als ik nu doe, is natuurlijk wel wat primitief.

Iemand, die over een werkelijk diep geloof beschikt en hiermede bedoel ik niet afhankelijkheid aan een kerk - zal immers wel nog steeds voldoende en zelfs meer dan voldoende kracht uit deze bron kunnen verkrijgen. Maar zelfs, wanneer zo iemand voldoende putten kan uit deze tintelende levenskracht, zal hij met het probleem geconfronteerd worden, dat anderen deze kracht ontberen en daarom een beroep doen op zijn vermogen tot helpen. Doet zo iemand dit niet, dan zal hij, zo hij ten goede is ingesteld, daardoor zijn harmonie met het gouden Licht zien afnemen. Doet hij dit echter wel, dan zal zo iemand toch nog altijd een groot deel van zijn ontvangen kracht uitputten door meer stoffelijke activiteiten en daardoor steeds minder overhouden voor de vermeerdering van eigen besef - vergroting van bewustwording - en vergroting van eigen levenskracht en levensmogelijkheid.

Zoals men aan de hand van de nu zichtbare symptomen, zonder meer kan stellen, dat een grote verandering zal moeten komen in het financiële stelsel dat nu het grootste deel van de wereld nog bij elkaar houdt, zo kan men ook stellen, dat er een verandering moet komen in het geestelijk systeem, dat een andere waardering moet worden gevonden voor geestelijke waarden en een ander begrip moet ontstaan omtrent de geestelijke wetten en waarden, die voor de mens in de eerste plaats bindend heten te zijn.

Wat de stof betreft, zo zijn er heus geen handige financiële experts nodig om te doen begrijpen, dat wij op het gebied der internationale betrekkingen niet kunnen volstaan met een beroep op de arbeidskracht van een volk alleen - al is het maar, omdat dit geen werkelijk stabiele waarde betekent en natuurlijke invloeden een snelle wijziging kunnen brengen in het zo ontstane potentieel van ruilgoederen. Indien wij trachten de feiten te analyseren, zien wij ongeveer het volgende. De activiteit in deze wereld neemt, zowel qua reële en persoonlijke arbeidsprestatie, als wat betreft het persoonlijk geestelijk potentieel op deze wereld per individu sterk af. Weliswaar zien wij, dat een betrekkelijk klein deel van de mensheid tot hogere prestaties komt dan vroeger denkbaar was, terwijl een klein deel eveneens tot grotere geestelijke prestaties komt en zelfs in deze dagen een inwijding bereikt, maar t.a.v. het geheel is dit aantal te klein, om de zaak in balans te kunnen houden.

De ontwikkeling van de wereld zelf, maar ook het denken van de persoonlijke mens, is vaak chaotisch en toont vele anarchistische boventonen. Er is een neiging tot dictatuur, waarbij zelfs dit absolutisme weer karakteristieken van anarchie blijkt te vertonen, omdat het gezag niet werkelijk op een vaststaand en gekend plan berust, maar in wezen een willekeur is, waarbij het gezag zelf de voorwaarden voor een wezenlijke uitoefening van erkend gezag te niet doet.

Algemeen gesproken kunnen wij dus stellen, dat er iets nodig is, wat een meer normale gang van zaken herstelt. Een soort loutering. Nu blijkt, dat de crisis, die een lange tijd de wereld heeft geteisterd, weg kon vallen als resultaat van een op zich verschrikkelijke wereldoorlog. Deze wereldoorlog begint in een tijd, waarin alle beschaafde landen een overmatig grote werkeloosheid kennen, een zeer beperkte welvaart voor sommigen en een werkelijke welvaart slechts voor enkelingen voortbrengt. Zoals de heer Colijn bijvoorbeeld. Wij kunnen dan ook wel vaststellen, dat deze oorlog, hoe verwerpelijk ook op zich, toch ook een verandering ten goede heeft gebracht. Deze verandering is niet te danken aan het feit, dat men door deze oorlog opeens nieuwe inzichten gekregen zou hebben, dat is maar een verhaaltje. Het was doodgewoon het gevolg van een verandering van de werkelijke zeggingschap door deze oorlog.

Groepen, die vroeger geen of weinig te zeggen hadden, hebben als gevolg van de oorlog langere tijd het bestuur na de oorlog in handen gehad; dit geldt zo goed voor de USA, Engeland, W. Duitsland als voor Nederland. Door die verandering kon een welvaart voor de massa gaan ontstaan, die echter al weer voor het grootste deel tot een schijnwelvaart is geworden. Een groot deel van de welvaart, die op het ogenblik heet te bestaan, is niet veel meer dan een leugen, een illusie. De waarheid zou misschien in een nieuwe oorlog erkend kunnen worden. Dan zou veel van hetgeen nu als belangrijk geldt, terzijde worden gesteld, wat zou voeren tot een vernieuwing, maar een dergelijke oorlog bergt te veel gevaren in zich en zo mogelijk de mensheid of zelfs de wereld kunnen vernietigen. Het enige, wat wij dus kunnen zeggen: zonder de allesoverheersende drang van een krijg zullen de mensen toch een nieuwe maatstaf gaan moeten vinden, voor begrippen als recht, regeren, democratie, regeren en vele andere dingen.

Bezie dit alles nu eens in verband met het gouden Licht. Wanneer dit Licht op het ogenblik wel kracht geeft, maar een groot deel van die kracht teloor gaat of misbruikt wordt, zodat zelfs grote groepen als de Witte Broederschap en daarmee verbonden groepen ternauwernood het allerergste weten te voorkomen, kan het onmogelijk nog lang verder gaan op deze wijze. Men kan wel denken, dat er sprake is van geestelijke vooruitgang, van een soort geestelijke welvaart, maar dan is ook deze voor het overheersende deel niet meer dan zelfgenoegzaamheid. Een absolute geestelijke omwenteling, bv. door nieuwe bewijzen, zou in deze dagen zeer waarschijnlijk eveneens een ondergang van een groot deel van de mensheid betekenen.

Het is immers wel zeker, dat minder bewuste en/of meer behoudzuchtige groepen met alle middelen, desnoods met wapens, eerder de gehele wereld zouden uitroeien, dan een vernieuwing die bij hun huidig denken niet past, zonder meer te aanvaarden. Er is dus iets anders nodig. Dit blijkt nu het witte Licht te zijn. Dit witte Licht is reeds meerdere malen in de laatste jaren sterker dan normaal opgetreden en vanaf het einde van november aanstaande zal het wederom zeer sterk merkbaar zijn. Tot september van het volgende jaar brengt het een periode, waarin met afwisselende kracht vernieuwende werkingen kenbaar worden.

Hoe omschrijven wij nu de werking van het witte Licht? Het witte Licht werkt realistisch, het houdt géén rekening met gestelde waarden en houdt zelfs geen rekening met geloofs-aanvaarding of verwerping. Het betekent geen levenskracht, maar zal in vele gevallen eerder een overprikkeling inhouden. U weet allen, dat, wanneer ik iemand regelmatig stimulerende middelen geef, zijn prestaties daardoor tot een grote hoogte kunnen worden opgevoerd voor langere tijd. Maar aan het einde van die tijd treedt dan ook een ernstige uitputting op met alle gevolgen van dien.

Waar het witte Licht voor goed en kwaad een soortgelijke werking betekent, zal er een tijd zijn, waarin beiden bijzonder actief zijn, maar daarna zal een periode aanbreken, waarin de elementen, die beiden vertegenwoordigen op aarde, gelijkelijk machteloos zullen zijn. Hierin is dan een mogelijkheid gelegen tot het voortaan hanteren van nieuwe maatstaven. Deze maatstaf zal er een van bewust en beheerst werken en reageren zijn. Juist hierover is de laatste dagen het een en ander besloten. Ik vond het juist ook u daarvan op de hoogte te stellen, al klinken de besluiten die gevallen zijn, wat eigenaardig. Trouwens: een deel daarvan is reeds eerder aangekondigd en de uitwerking van deze besluiten is reeds op de wereld kenbaar.

Dat bv. op het ogenblik inderdaad door domheid, onoplettendheid e.d. allerhande geheimen uitlekken, die voor het aanzien van en vertrouwen in staatslieden, partijen enz. schadelijk zijn, heeft u reeds kunnen zien. Het is echter voor elke oplettende beschouwer reeds - aan de hand van de nu gekende feiten - duidelijk, dat er meer gaat gebeuren. Degenen, die op dit ogenblik een richting inslaan, waarin zij volledig geloven, kunnen uit het gouden Licht, dat een tijdlang tezamen met het witte Licht optreedt - en wel van rond 16 december tot rond 15 maart van het komende jaar - een extra aan levenskracht en energie putten, waardoor zij in staat zullen zijn om ondanks alle overprikkelingen van het witte Licht, hun plannen beheerst door te voeren. Zij beschikken in genoemde periode over groter uithoudingsvermogen en struikelen dus niet. Degenen echter, die onoprechtheden, oneerlijke manoeuvres uithalen enz. enz. zullen daarvan geen vruchten kunnen plukken, maar zich door de werkingen van het witte Licht op in wezen onredelijke wijze verplicht gevoelen, op de ingeslagen weg voort te gaan, zelfs wanneer zij bemerken, dat het hen wel eens aan uithoudingsvermogen zou kunnen gaan ontbreken. Voor dezen wordt het een zaak van buigen of barsten, waarbij zij onbewust het barsten schijnen te verkiezen. Bij dergelijke mensen nemen wij aan, dat een zo sterke reeks van spanningen optreedt, dat zij niet onbeperkt op de ingeslagen weg voort kunnen gaan, tenzij zij niet zullen wensen deze te verlaten, zodat er onder degenen, die hierbij betrokken zijn, steeds meer instortingen voor zullen komen.

Men heeft in de Broederschap dit alles overwogen en kwam tot enkele vaststellingen en besluiten, waarvan een van de voornaamste luidt: wij kunnen op het ogenblik niet beter doen dan de werking van het witte Licht, wanneer dit optreedt, tot uiterste felheid stimuleren. Daarbij moeten wij rekenen met het feit, dat gelijktijdig het gouden Licht langere tijd in verschijning treedt, terwijl ook nog een blauwe straal actief is - tot de laatste week van februari namelijk - zodat de eerste maanden gebruikt kunnen worden om de goede en beheerste inwerkingen en bestrevingen op aarde te versterken, terwijl daarna gebruik kan worden gemaakt van de z.g. toevalligheden, die in steeds ruimere mate op zullen gaan treden. Door van dit laatste ruimschoots gebruik te maken, zal het mogelijk zijn grotere delen van de mensheid te doen beseffen, dat het noodzakelijk is, andere maatstaven aan te gaan leggen dan voorheen, terwijl daarnaast een handig gebruik van bepaalde haast onvermijdelijke crisisverschijnselen zowel geestelijk als materieel, kan voeren tot een aanvaarden van onze stellingen omtrent de meest juiste wijze van handelen en leven.

Wij zullen daarbij niet zeggen: werp nu de gouden standaard geheel weg en leef zonder standaard verder, maar zullen wel opmerken, dat een andere wijze van waardering noodzakelijk is geworden, dat bv. een andere opzet in handel en waarderingen van munteenheden onvermijdelijk is, terwijl op andere gebieden als bv. politiek veel van hetgeen men waardevol pleegt te noemen, in wezen reeds langere tijd waardeloos is geworden. Het besluit zou, in woorden omgezet, die aan de betrokkenen gericht zijn, ongeveer kunnen luiden:

Realiseer u, dat u zich langzaam zult moeten aanpassen aan een situatie, waarin bv. de werkelijke waarde van het goud grotendeels een waan is, terwijl het gouden Licht en het geloof alleen niet meer bepalend kunnen zijn voor innerlijk en uiterlijk heil, terwijl een beroep op stellingen en algemeen geldende geloofswaarden niet meer mogelijk is en elke gedachte, dat men hierop nog macht of zelfs maar werkingen ten goede kan bouwen, voor het geheel der mensheid dan, een illusie is geworden.

Dit inwerken en de gevolgen van dit alles zullen voor de mensen natuurlijk niet direct aangenaam zijn. Wanneer u altijd hebt gedacht in goud en geldswaarden, zal het moeilijk zijn, om terug te denken tot een waardering van bv. goederen alleen. Het beste voorbeeld van de moeilijkheden zien wij bij u op aarde wel, waar men ten hoogste nog wel eens wijs denkt over waren, wanneer het om guldens gaat, maar op dubbeltjes en centen meestal niet meer wordt gelet, terwijl instanties wel op miljoenen willen letten, maar bedragen van een ton de moeite van een bespreken en besparen vaak niet meer waard achten - dit laatste als voorbeeld, niet als algemeen en overal geldende norm. Hierdoor wordt in verhouding te veel betaald voor vele producten; een paar cent maakt immers zoveel niet uit. Toch betekent dit, dat vele miljoenen per jaar worden weggenomen, worden weggegeven.

Zo ook is er vooral sprake van een ontwaarding van alle kleinere details in het leven. Het gouden Licht zou hier een gunstige invloed kunnen hebben, door een algemene aanvaarding van bv. het belang van allen enz. Indien men echter daarin beperkingen maakt en dus niet geheel gelooft zonder voorwaarden, zal de mogelijke invloed van het gouden Licht aanmerkelijk kleiner worden.

Indien men geheel gelooft in de Almachtige God en naar dit geloof werkelijk en geheel leeft, is dit schitterend, want dan zal men uit de krachten van het gouden Licht en bepaalde innerlijke krachten ten volle en blijvend kunnen putten. Nu zegt men: "Ik geloof wel in een God, maar Hij bemoeit zich toch niet zo met ons op aarde; ik moet dus allereerst voor mijzelf zorgen. Waarom zou ik dan bepaalde wetten uit zijn naam aanvaarden en opvolgen?" In dit geval is er geen werkelijk geloof meer en sluit men zich van innerlijke bronnen af, terwijl ook het gouden Licht niet meer in zijn geheel aanvaard zal kunnen worden en qua werking af zal nemen, naarmate men in denken en gedrag zichzelf meer op de voorgrond stelt. Om in de komende tijd dus over voldoende beheersing en kracht te kunnen blijven geloven, zal men in de komende tijd werkelijk in iets geheel moeten geloven. En toch geloven de meeste mensen in deze dagen in feite aan niets, zelfs niet aan zichzelf. Het witte Licht zal hen daarom dwingen de kleine uitingen, die op zich onbelangrijk schijnen, door te zetten. Een verkeerd inzicht en koppigheid, die onder normale omstandigheden wel kunnen worden weggewerkt of goedgeemaakt, worden juist door de invloed van het witte Licht een niet te wijzigen toestand.

Wie beheerst wordt door de stimulerende werkingen van het witte Licht en geen innerlijke reserves meer heeft, zal ontdekken, dat hij, wanneer hij een enkele stap doet, niet meer op zijn schreden terug zal kunnen keren. De richting doet er niet toe. Men zal steeds achter zich een afgrond gevoelen, zodat men onder geen enkel beding iets terug zal durven nemen en zich genoopt zal zien, voort te gaan in de ingeslagen richting. Een beperkte mogelijkheid tot uitwijken naar links en recht zal voor de meeste mensen nog wel aanwezig zijn, maar veel verschil maakt dit, meen ik, in de voorkomende invloeden niet meer uit. De meeste mensen zijn niet geheel consequent. Zij zullen door het witte Licht nu tot consequentie gedwongen worden. Van de gevolgen, die dit met zich brengt, zal men het merendeel wel aan anderen gaan wijten. Maar de moeilijkheden beginnen dan eerst goed. Het gaat daarbij niet alleen om enkele opstanden of enkele veranderingen in kerkelijke inzichten, die met grote omzichtigheid geformuleerd worden, opdat de feitelijke omwenteling niet op zal vallen.

De vragen zullen voor allen, die de gevolgen van de consequente ontwikkeling ervaren bv. zijn, of men als christen - waarbij de richting geen rol speelt - nog werkelijk in het christendom zal kunnen geloven, tenzij dit christendom in wezen overgaat tot een op geloof gebaseerd communisme. Men zal beseffen, dat iets alleen waarde heeft, wanneer gemeenschapsbelangen gaan prevaleren boven alle persoonlijk- en groepsbelang. Zeker tegen 1967 zal dit volgens mij de wereld gaan beheersen. O.m. betekent dit, dat een aftakeling van vele kerken opnieuw zal beginnen, ernstiger en sneller dan te voren. Op dezelfde wijze zal het gaan met staten.

Er zijn vele staten, die spreken over de rechten van de mens, de noodzaak tot organisatie, de noodzaken, die er in de wereld bestaan, de rechten van de onderontwikkelde gebieden, maar daarbij in wezen vooral ook uitgaan van belangen, die zichzelf of groepen binnen de staat hebben. Zij hebben daarmee vaak voor de buitenstaander een zeer aanvaardbare illusie geschapen, maar weten voor zich wel, dat een beantwoorden van het als noodzakelijk gestelde, niet mogelijk is.

Het maakt daarbij geen verschil uit, of bij u een kabinet verkondigt, dat de kraan dicht is - wat niet houdbaar is - of een andere staat zich beroept op een alleen nog kunnen bestaan, wanneer van USA, Rusland en China gelijkelijk hulp wordt ontvangen, zonder dat hieraan concessies t.a.v. deze machten verbonden mogen zijn. Dit zijn illusies, die door het witte Licht onthuld worden voor wat zij in werkelijkheid zijn. De conclusie, die daaruit door ons wordt getrokken, is wel, dat er tussen steeds meer staten steeds grotere geschillen zullen rijzen. Daarvan kan gebruik worden gemaakt, om een nieuw evenwicht op aarde te scheppen. Denk niet, dat dit bluf is. Wat is bv. een statenbond als een EEG waard, wanneer elke staat daarin een soort vetorecht heeft? Niets. Zij wordt alleen een bron van ongenoegen, omdat een ander volgens eigen belang en geloven, elke verwerkelijking van een op zich goed denkbeeld kan saboteren. Hetzelfde geldt voor bv. de UNO, zodra daar de mogelijkheid bestaat om een veto te laten horen, of het besluit van de meerderheid te ontwaarden - wat bepaalde grotere staten nog steeds kunnen doen - zal deze statenbond eerder tot vergroting van tegenstellingen dan tot werkelijke wereldvrede bijdragen.

Het geheel van de nu bestaande en vaak zeer goedbedoelde bestrevingen en politieke handelingen blijkt niet veel meer te zijn dan een reeks van illusies, waarin de wetenden zelf niet geheel meer geloven. Er is dus iets nieuws, iets anders noodzakelijk. Voeg hieraan toe, dat de wereld op een punt van verandering, van noodzakelijke vernieuwing is aangekomen, zowel geestelijk als materieel. De Broederschap kan juist hier haar grootste invloed doen gelden en zal dus voor een groot deel de aard van de veranderingen kunnen bepalen, die na de crisis van het jaar 1967 kenbaar zullen gaan worden. Zelfs dan moet er mee gerekend worden, dat de veranderingen zich rond 15 tot 20 jaren zullen moeten ontplooiën, voor zij in hun werkelijke betekenis naar buiten toe geheel beseft kunnen worden. Dan pas begint de werkelijkheid van het opbouwen. Indien wij het op de meest gunstige wijze willen stellen, zal deze beginnen in het jaar 1970. Maar zeker is nu reeds, dat deze opbouw niet gebaseerd kan zijn op het handhaven van willekeurige waarden als bv. een gouden standaard of op de levende krachten van het gouden Licht en het geloof alleen.

De liefde van de mens, de liefde van God voor de mens, is niet voldoende, daar mensen van deze dingen steeds weer misbruik trachten te maken. Ook het denkbeeld, dat er een vaste maatstaf zal moeten zijn, voldoet in feite niet aan de eisen van een vernieuwing. De mens stoort zich nu eenmaal niet aan blijvende en objectieve maatstaven, maar laat zich in hoofdzaak leiden door zijn subjectieve verlangens. Het witte Licht belooft hier voor ons de eerste oplossing te brengen. In de kosmische cyclus is de werking van dit Licht nu zeer sterk. Ik merkte reeds op, dat de inwerking van het witte Licht in de eerstkomende golf bijna een jaar lang duren zal, waarbij wel verschillen in sterkte op kunnen treden, maar het toch zeker is, dat de werkingen van dit Licht door geen enkele andere kosmische invloed of kleur gedomineerd zullen worden. En dat betekent veel. Daarnaast weten wij, dat een soortgelijke periode optreedt, ingaande rond 16 januari 1967, waarbij het witte Licht rond drie jaren zonder onderbreking op aarde regeert. De Broederschap meent te moeten aannemen, dat binnen deze tijd alle noodzakelijke omwentelingen inderdaad plaats zullen vinden.

Goud is echter niet alleen kostbaar, omdat het een symbool of een kostbaar metaal is. Het dankt een deel van zijn belangrijkheid ook aan het feit, dat het niet zo snel wordt aangetast. Het is dan ook wel mogelijk, dat aan de mens andere maatstaven worden gegeven, maar de onaantastbaarheid daarvan voor vele menselijke zwakten en invloeden is zozeer belangrijk, dat het nieuwe in wezen alle eigenschappen van een gouden standaard zal moeten omvatten. Zo moeten wij het dan ook zien in de ontwikkelingen, die gaan komen. Het witte Licht reinigt, zuivert, dwingt tot beslissingen en zelfs excessen op allerhande terrein. Maar de tijd zal komen dat de overheersing van het witte Licht ten einde gaat.

Dan zal het gouden Licht weer op moeten treden en de mensen de noodzakelijke vitaliteit geven. Wanneer alles is gedaan en gezegd, zal de mens bovenal behoefte hebben aan de verbondenheid en kracht, die voortkomt uit de harmonie met het Hogere en zal daarnaast vaste maatstaven, innerlijk zowel als uiterlijk moeten herwinnen, omdat hij alleen op grond daarvan zowel eigen leven als productie, handel enz. in zijn bewust bestaan en streven kan betrekken.

Het zal waarschijnlijk 1973-74 worden, voor het gouden Licht opnieuw geheel de wereld zal domineren. De wereld zal dan in vele opzichten er anders uitzien dan vandaag, toch kunnen wij niet stellen, dat nu het gouden Licht in werking of waarde is veranderd. Veranderd zal dan voornamelijk de mens zijn. Dit was voor ons een belangrijk punt, misschien wel het meest belangrijke dat aan de orde gesteld kon worden. Want indien in deze dagen veel misloopt, zo is het niet het goud, het kapitaal, de economie, het geloof, de politiek, die de feitelijke misleiders en misdadigers zijn. Deze dingen bestaan. Ook de kerk, of het bijgeloof zal niet de oorzaak van het kwade zijn. Het is de mens en zijn interpretatie, zijn gebruik van deze dingen. De hervorming moet daarom vooral in de mens plaats vinden en deze mens kan op aarde niet leven in een zo grote menigte als nu het geval is, zonder dat daarbij gemeenschappelijke waarden bestaan.

Geestelijk gezien zal die maatstaf een uiting moeten zijn van de liefde voor de mens en het leven, wil daaruit een werkelijke en meer blijvende opbouw mogelijk zijn. Die liefde kan gezien worden als een besef van verbondenheid met God, maar kan evengoed worden geïnterpreteerd als een gevoel van verbondenheid met alles wat er bestaat. Daarom maken hiervan deel uit: de niet sentimentele liefde voor dier en plant, de genegenheid voor mensen, omdat zij mensen zijn, de liefde voor het leven zelf.

Deze dingen zullen volgens de Broederschap in ruime mate optreden na de veranderingen, en de basis vormen, waarop de bewustwording- en inwijdingsmogelijkheid ook - in de toekomst uiteindelijk gegrondvest zullen zijn. Dit is de gouden standaard van de geest: de intergratie van eigen wezen in het Hogere en het Grote Geheel. Hierop zal de ontwikkeling van het menselijke ras en alle vormen van menselijke organisatie en beleving moeten berusten, het gevoel van onderlinge verbondenheid, gepaard gaande met een erkenning van het recht van een ieder op vrijheid, waardoor de mensheid waarlijk menselijk kan leven. De gouden standaard van het Licht, de z.g. gouden straal, die de vitaliteit weergeeft, die vanuit het onbekende, vanuit God, onmiddellijk naar de mens toevloeit, kan alleen ontvangen worden in volle betekenis en kracht, wanneer het gevoel van één zijn met dit alles, de genegenheid voor alles, wat deel heeft aan deze kracht, de mens doortrekt als een tintelende jonge wijn.

De felheid van "recht", "zelfverwerkelijking" enz. kunnen een tijdlang misschien deze oerwaarde van het leven overvleugelen, zoals het witte Licht een tijdlang boven het gouden Licht zal regeren. Zoals de tijd van heden beheerst wordt door dwaasheden, door illusies. Maar het ogenblik zal komen, dat de mens zal beseffen dat er voor alles een vaste maatstaf noodzakelijk is, een waarde, die niet volgens behoefte of verlangen gewijzigd kan worden door wie dan ook. Deze maatstaf zie ik dan als de nieuwe gouden standaard. Waar je ook gaat als mens of geest, in welke sfeer je ook leeft, of in welke tijd: zonder het gouden Licht en een vaste maatstaf voor het Ik op aarde en in de sferen is er voor het Ik niets te bereiken. Dergelijke maatstaven kunnen nooit alleen van buitenaf worden opgelegd of ervaren. Zij moeten deel zijn van eigen wezen en begrip.

Hetgeen innerlijk aanvaard wordt, blijft voor het innerlijk bepalend, zoals men denkt aan een gulden en, hoezeer de koopkracht daarvan ook zich kan wijzigen, altijd in guldens zal blijven denken. Zo moet u het ook in uzelf zien, met dien verstande, dat geen naam, zoals gulden, maar een innerlijk besef, dat de waarde van de wereld bepaalt, op de voorgrond staat.

Een van de dingen, die in de besprekingen en bestrevingen van de Broederschap dan ook een steeds grotere plaats in gaan nemen, is de erkenning, dat wij juist, wanneer wij weten hoe sterk vanuit de kosmos veranderingen in de hand worden gewerkt, ook het handhaven van innerlijke maatstaven als het meest noodzakelijke dienen te beschouwen. De innerlijke maatstaf mag daarbij niet worden gezien als alleen of in hoofdzaak geldend voor de geest, maar moet op gelijke wijze van kracht zijn voor de materie.

In de vergaderingen werd dan ook erkend, dat een groot deel van de komende acties gericht zal moeten zijn op het behouden van de oude waarden, het opnieuw doen beleven en voor de mensen levend maken van die oude waarden, steeds weer. Dit dient te geschieden, opdat de basiswaarden van het menszijn in de wereld nooit vergeten zullen kunnen worden. Want als er een ogenblik komt, dat de natiën vergeten, dat zij van elkander afhankelijk zijn en de mensen denken, dat zij het alleen wel kunnen, dreigt een ten gronde gaan van staten en mensen door deze waan.

Wij moeten wel verder zorg dragen voor de mensheid en er toe bijdragen, dat zij juist in de komende moeilijke periode de noodzakelijke reserve heeft, waardoor zij juist bij een gaan door de loutering van het witte Licht niet enkel de eeuwige waarden zal kunnen blijven beseffen en behouden, maar dezen gereinigd en vernieuwd zal kunnen uiten. Het oude zal ontdaan moeten worden van vele belachelijke maskers en veel slib en vuil, dat voortkwam uit menselijk eigenbelang en veroorzaakt werd door een menselijke, z.g. aangepaste en rationele filosofie.

Als u zou kunnen horen, hoever de planning van de Broederschap in deze richting nu reeds gaat, zou dit u waarschijnlijk zeer verbazen. Er is o.m. besloten, dat niet de laatste wereldleraar, maar de nieuwe wereldmeester, die op deze wereld komt - en wij verwachten, dat hij binnen afzienbare tijd in verschijning zal treden - waarschijnlijk in de tijd tussen 1979 en 1985 - een wereld zal dienen te vinden, waarin niet alleen de leringen van de wereldleraar reeds voldoende verbreid zijn, maar hij daarnaast in de mens een hunkering naar leven en aanvaarding van zijn eigen wereld, zal moeten vinden. Daartoe zal in de komende jaren het aantal inwijdingen - dat nu veel hoger ligt dan normaal is - t.m. constant worden gehouden. D.w.z. dat in vergelijking tot de jaren van 1890 tot 1900 het aantal jaarlijkse inwijdingen minstens verzevenvoudigd zal zijn. In aantal is dit misschien niet zoveel. De toename is echter voor ons van groot belang. Daarnaast werd besloten, overal een vernieuwing van activiteiten mogelijk te maken. Dit houdt een verandering in de wijze van werken met zich en zeker ook een verandering van opvattingen.

Gestreefd zal worden met alle middelen - ook de voor de mens minder aangename - naar een persoonlijk deel hebben aan alle dingen. Wij moeten van het gebaar, het symbool, weer terug naar de persoonlijke en werkelijke daad. Om dit te bereiken wil men bv. in het jaar 1968 een aantal grote acties plaats doen vinden. Wij nemen aan, dat in deze dagen over de gehele wereld nog gewelddadigheden plaats zullen vinden, terwijl acties van absolute welwillendheid, die geen geweld in zich bergen, juist dan van zeer groot belang kunnen zijn voor de komende opbouw. Hiertoe probeert men reeds nu, vooral onder de jongeren, waarbij zeker ook provo's, nozems e.d. niet worden uitgesloten, een hunkering naar een gemeenschapsleven, gebaseerd op een elkander helpen, te scheppen, waarbij de nadruk niet ligt op geweld of op anders zijn dan anderen, maar als een middel om jezelf geborgen en aanvaard te weten binnen de gemeenschap. Het bevorderen van deze mentaliteit is reeds begonnen en wij hopen dan ook in de komende jaren, ook bij de afzonderlijk genoemde groepen, hiervan meer en meer resultaten te zien.

Er is verder besloten, om een verandering in het wereldbestuur tot stand te brengen in de periode tussen 1972 en 1974.

In deze jaren zal men trachten de nu vaak nog per werelddeel bestaande bondgenootschappen en belangengemeenschappen te veranderen in een wereldomvattende bond, waarin ook Rusland en communistisch Azië een deel van de wereld worden en als gelijkwaardige partners in het geheel een eigen plaats kunnen vinden. Dat dit op het ogenblik voor velen nog niet aanvaardbaar zal zijn, begrijpen wij. Toch menen wij dat binnen kortere tijd de mogelijkheid hiertoe zal gevonden worden. In 1990 hoopt men door het aantrekken van meer bewuste geesten, waarvan een deel nu nog op aarde vertoeft en daarnaast via de medewerking van het aantal ingewijden op aarde dat dan aanmerkelijk gegroeid zal zijn, een directe pressie uit te oefenen op de mensheid, waardoor de nu algemeen nog geldende methoden van leven, stedenbouw, opvattingen omtrent voortplanting enz. in korte tijd veranderd kunnen worden. Een aantasting van waarden, die nu nog gelden als de grondslagen van maatschappij en cultuur zal dan niet vermeden kunnen worden.

Men meent, dat rond 20 jaren later, de mogelijkheid zal bestaan om het geheel van de geestelijke wetenschappen, zowel van het westen als uit het oosten, samen te voegen tot een nieuw geheel. Dit kan resulteren - al behoeft dit niet noodzakelijk het geval te zijn - in bv. het wegvallen van het pauselijk gezag, het systeem van godsdienstige gezagsuitoefening, zoals dit in de islam bestaat en een gehele verandering van verhoudingen tussen "leken" en priesters of monniken" zoals deze bv. in het boeddhisme nog bestaan. Godsdienstig zal dit alles een grote verandering betekenen. Dit is mogelijk, omdat de sociale omwenteling dan reeds ver gevorderd zal zijn, wat de geestelijke vernieuwingen meer aanvaardbaar doet zijn.

Een nieuwe wereldgodsdienst, zo zij al een bepaalde vorm krijgt, zal dan in de eerste plaats berusten op de waarde van het mens-zijn, waarbij de erkenning en eer aan God berust op de waardering voor de gave, die het menszijn betekent. De eredienst zal dan niet meer bestaan uit het bouwen van kerken en het houden van erediensten, maar uit het bouwen aan het geluk van anderen. De geestelijke vrede van de mensheid zal dan het doel en de bereiking zijn van alles, wat zich nog godsdienst noemt. Wij nemen aan, dat in de volgende 100 jaren, ofschoon er in deze periode natuurlijk machtsverschuivingen en andere ontwikkelingen op aarde plaats blijven vinden, zeker een eenheid van de wereld, gebaseerd op deze "godsdienst" bereikbaar zal zijn.

Om zo hier en daar nog wat extra druk uit te kunnen oefenen, heeft men verder besloten, om zo hier en daar bepaalde geheimen van de natuur en van de ruimte prijs te geven. Men denkt daarbij ook in termen van de jaren 69 tot 75. Er is dus een groots plan opgezet, dat ten doel heeft, één ding op aarde te bewaren: het geestelijke goud van de mensheid. Goud is een nogal week en buigzaam metaal, dat schijnbaar weinig weerstand kan bieden zonder de steun van andere metalen. Maar het is voor vreemde invloeden haast onaantastbaar en geeft zijn eigen wezen niet snel prijs. Juist dit maakt het werkelijk belangrijk, werkelijk kostbaar.

Dat, wat in de mens leeft, is gemakkelijk te vervormen. Men noemt het vandaag de rede, morgen geloof, overmorgen verwachting van de toekomst. In wezen is het echter altijd weer de eenheid van het Ik met het levende en daardoor met de Goddelijke Levende Kracht. Of wij de reacties daarop nu uitdrukken in de termen van een religie, in woorden van menslievendheid of anders, is niet belangrijk. Je kunt immers van goud alle vormen maken en toch nog hetzelfde goud hebben. Je kunt er een munt van slaan of een roemer maken, om uit te drinken. Je kunt uit het goud een reeks van sierraden maken of het smelten tot logge blokken, die gemakkelijk kunnen worden opgeslagen. Op dezelfde wijze kan men deze oerkracht van het menselijke zijn, die in de gouden straal tot uiting pleegt te komen, beschouwen; je kunt haar elke vorm geven, die op het ogenblik wenselijk is, mits de geaardheid van deze kracht in de mens blijft bestaan en niet vervalst wordt.

Daarom heb ik vandaag willen spreken over goud. Goud dat, zoals u binnenkort zult bemerken op uw wereld, aanmerkelijk kan bijdragen tot allerhande chaotische ontwikkelingen. Goud dat, juist wanneer het door de mensen - niet de regeringen, want die geloven er niet helemaal in - als vaste maatstaf wordt gehanteerd, in feite een ondergang kan worden, omdat men dode dingen stelt in de plaats van een maatstaf, toegekende eigenschappen in de plaats van werkelijke eigenschappen.

Geestelijk geldt hetzelfde. U zult dan ook in de nabije toekomst eveneens vaststellen, dat het geestelijke goud veel minder aanvaard wordt, omdat men er illusies, niet werkelijke waarden aan toe wil blijven kennen. Juist daardoor zal de mensheid vervallen in een grotendeels gedreven worden door de rauwe en oordelende krachten van het witte Licht. Dit zal de mensen er misschien zelfs toe brengen te vergeten, dat er liefde in de wereld is, dat er een goddelijke liefde bestaat in het Al, die niet uitgedrukt wordt in intieme en persoonlijke relaties of verhoudingen, maar zijn uitdrukking vindt in het gehele proces van het leven met alles, wat daaraan verbonden kan zijn.

Omdat echter het goud steeds weer zijn waarde zal herwinnen, omdat het goud ergens altijd weer onmisbaar is als werktuig, maatstaf of erkenning van goddelijke liefde, sprak ik over dit alles. Niet in de eerste plaats om u te waarschuwen voor gevaren der komende tijd. Wat dat betreft, zit u hier in Nederland best en hoeft u zich heus geen grote zorgen te maken. Ik bedoelde echter wel degelijk een u wijzen op het feit, dat oude normen en vormen verlaten zullen moeten worden in de komende tijd, dat maatschappelijke en andere verhoudingen in de komende tijd wel gewijzigd en verlaten zullen moeten worden, maar dat men dat éne steeds zal moeten behouden: het begrip, dat er een vaste maatstaf moet zijn in een menselijke maatschappij, wil zij kunnen bestaan, en het feit dat er een vaste waarde, de vitaliteit, de levende kracht, als uiting van de goddelijke liefde zal moeten zijn, wil een mens als mens kunnen leven op aarde of elders en dat de mens zich alleen zal kunnen bewust worden van zijn ware wezen, wanneer hij deze kracht hier en elders aanvaardt als het belangrijkste in alle leven.

Daarmede heb ik mijn onderwerp afgehandeld. Heeft u commentaar?

Vraag: Ik meen, dat er nog vele jonge zielen zijn, die moeten profiteren van de cultuur van deze tijd. Ik meen, dat ook dit oorzaak is voor vele veranderingen.

Antwoord: Worden de bijen aangetrokken tot en bloemenveld, bijvoorbeeld van bloeiende heide, omdat de bloemen honing produceren, of is het zo, dat de bloemen honing gaan produceren, omdat de bijen komen? Nu u voor uzelf deze vraag beantwoordt, zal het volgende voor u ook wel begrijpelijk en aanvaardbaar zijn. Juist in een periode van omwentelingen en veranderingen, waarin vaste maatstaven minder concreet schijnen en belevingsvrijheid althans schijnbaar groter is, terwijl aan de andere kant sprake is van een vermindering van besef voor persoonlijke verantwoordelijkheden, zal een jonger ego gemakkelijker kunnen incarneren als mens, dan in tijden, waarin alles veel meer definitief bepaalden gevormd is. Hopelijk is het voor u geen teleurstelling, wanneer ik hieraan toevoeg, dat uw hedendaagse cultuur niet zo bijzonder groot of hoogstaand is. Wie dit denkt, heeft een illusie. De cultuur wordt meer over het gemeen uitgesmeerd dan in het verleden, maar is juist daarom veel minder een diep erkennen en beleven, maar meer een mode.

Gezien vanuit de kunst is bv. het werk van een Cellini, die als zilversmid enkele voorwerpen maakte voor enkele vorsten, meer bepalend voor een "cultuur" dan alle massaproducten van fabrieken in deze dagen, die immens altijd in de eerste plaats de gemiddelde smaak zoeken te benaderen, hoe mooi hun producten in metaal of plastic verder ook mogen zijn.

Ik meen, dat een Rembrandt of Monet met het scheppen van oorspronkelijke werken meer deden voor werkelijke cultuur, dan alle goedkope reproducties van deze dagen, die juist door het wegvallen van het uniek zijn voor de beschouwer alle ziel verliezen en uiteindelijk hoofdzakelijk gelden, net als veel onbegrepen moderne kunst, tot een aardig versiersel en bewijs van goede smaak.

Ten laatste wil ik er op wijzen, dat in de oudheid vele kunstenaars en geleerden alles hebben opgeofferd om iets te betekenen. Van hun grootheid leeft men in zekere zin zelfs in deze dagen nog. Op het ogenblik wordt dit alles gesubsidieerd. Het gevolg is, dat degene, die als musicus wil bestaan, zonder van deze gemeenschapsgelden te profiteren er beter aan doet, alleen maar op een gitaar te bonken, en werken als bv. Scarlatti, Bach, Willem Pijper, Dvorak met rust moet laten. De waardering van de kunst komt niet meer in offers tot uiting en verflauwt dus, juist omdat het offer overbodig wordt door de subsidie.

Een kunstenaar in deze dagen zal vaak niet van zijn kunst bestaan, omdat zij hem een levensnoodzaak is en zijn werken voor hem de uitdrukking zijn van eigen leven, iets waarvoor hij desnoods de laagste arbeid zal aanvaarden, indien alleen zo een uitdrukken van het ik mogelijk wordt, maar leeft eenvoudig dank zij prijzen en subsidies, die de gemeenschap hem betaalt, omdat hij zich kunstenaar voelt. De gedrevene zal dus steeds meer plaats maken voor de handige maar luie man met relaties. Dit voert er meer en meer toe, dat de veel geroemde en vereerde cultuur, van een werkelijk deel van het leven wordt tot een laag goedkope vernis, die in de ogen van de kunstminnaars soms een craquelé vertoont, waardoor zij even kostbaar kan lijken, maar in wezen gaat bladderen zodra er sprake is van werkelijke offers en inspanningen.

Ik hoop, dat u mij deze opmerkingen niet kwalijk neemt. Ik heb hier een stukje cultuurpessimisme weg gegeven, waaraan ik echter nog het volgende op wil merken. Wij zien, dat juist in de verering van een bepaalde cultuur en de daarin geïmpliceerde decadentie vaak de basis voor het nieuwe is gelegen. Zoals in een bos, daar, waar dieren en planten stierven en liggen te rotten, het voedsel beter is en nieuwe planten gezonder en groter groeien, zo is het in de maatschappij. Juist wanneer er een cultuur aan het vergaan is, kunnen nieuwe elementen ontstaan in de mensheid, die vruchtbaarder zijn en tot volle wasdom zullen komen, juist omdat het andere verging. Wij zien zelfs vaak - Atlantis is hiervan wel een goed voorbeeld - dat een cultuur, die langzaam sterft, zonder het zelf te beseffen, vaak in staat is haar werkelijke kostbaarheden en bereikingen over te dragen aan degenen, die wel het nieuwe kunnen aanvaarden en zo een geheel nieuwe vorm een geheel nieuw begrip kunnen doen ontstaan, waarbij de edele waarden van het oude niet verloren gaan, maar zelfs tot nieuwe wasdom kwamen.

Mijn uitspraken doelen dus niet op een algehele nutteloosheid van de hedendaagse cultuur, maar geven slechts weer, dat zij, juist in haar verval, de bron van nieuwe culturen en menselijke grootheid met zich kan brengen. Atlantis is vergeten, een legende. Maar de invloeden van dit rijk op Azië, Egypte, Zuid-Amerika, werken door tot in deze tijd. Eens zal de wereld en de cultuur, waarop u zich nu zo beroemt, vergeten zijn. Komende geslachten zullen over de Europese cultuur misschien spreken als een lieve, maar onbewezen legende. Wanneer de vruchten, die deze cultuur reeds heeft voortgebracht - en die u nu niet meer geheel kunt begrijpen - voortleven, zal de essentie van het westen bewaard blijven in alle verdere geslachten. Zoals nu het westen - en een groot deel van de verdere wereld - veel voor zijn geloof, formuleringen, visies en uitingen te danken heeft aan iets, wat nu legende lijkt, zo zal de toekomst dit ook kennen. Wat u cultuur noemt en vertroetelt, is niet veel meer dan de bast van het zaad voor een nieuwe wereld, zaad dat, juist wanneer het gaat rijpen, de bast doet bersten, maar zich daarmee ook voedt, zodat er een nieuwe plant kan ontstaan, die weer eigen vruchten gaat dragen.

Begrijp mij dus niet verkeerd. Ik ontken niet de waarde van de grondslagen van uw cultuur, maar verwerp alleen datgene, wat men er nu van gemaakt heeft.

Goedenavond, vrienden.

ESOTERIE

HET INNERLIJK PAD

Goedenavond, vrienden.

Vandaag moet ik weer eens de esoterie afwerken. Ik wil daarom eens wat met u babbelen over het bekende innerlijke pad.

Het innerlijk pad is de weg, die je gaat van kennis van het uiterlijk ik tot een besef van je innerlijke waarheid. Helaas is dit pad vaak zeer glibberig, door je eigen gevoelens.

Wanneer je in jezelf de waarheid zoekt, meen je een rechte weg te gaan. Maar de rechte weg van de mens in zich heeft meer van het zig-zag gaan van een beschonkene, waarbij men telkenmale steun zoekt bij een nieuw "licht", een nieuwe lantarenpaal. Wij kunnen eenvoudig niet verdragen, dat wij opeens de waarheid zouden moeten zien. Wij moeten daarop voorzichtig worden voorbereid. Ik kan mij dit wel voorstellen, want, voor vele mensen moet de waarheid wel iets verschrikkelijks zijn.

Allereerst pleegt men zich in een richting te bewegen waar als steun een bepaalde kennis aanwezig is. Men erkent dan wel, dat men niet direct een rechte weg heeft gevolgd, maar denkt met behulp van deze kennis voortaan wel recht op het doel af te kunnen gaan. Maar, ho maar: men wijkt af naar een andere kant en zoekt daar steun bij reeksen van sentimenten. Heb je die sentimenten gehad, dan blijf je misschien even de juiste richting volgen, tot je weer afwijkt en je vast gaat klampen aan een reeks illusies. Zo gaat men van hot naar haar en van haar naar hot. Men noemt dit alles dan tezamen vaak innerlijke bewustwording. Maar ik geloof, dat het hier eerder gaat om de kunst steeds weer een klein deel van je illusies omtrent jezelf te verliezen, zonder daarbij ooit zoveel van je illusies prijs te geven, dat je jezelf niet meer achten kunt.

De doorsnee mens zal u waarschijnlijk zeggen, dat hij zich innerlijk over zichzelf weinig illusies maakt. Ten dele is dit waar, omdat men zich meestal meer illusies maakt over een wereld, waarvan men aanneemt, dat zij dom genoeg is om een mens niet te aanvaarden, zoals hij in wezen is, maar alleen, zoals hij wil schijnen. In vele gevallen bedriegt men ook daar zichzelf. Een groot deel van het zelfbedrog is echter m.i. te wijten aan het feit, dat de mens gelijktijdig heeft te worstelen met een meerwaardigheids- én een minderwaardigheidscomplex.

Meerwaardigheidscomplex, omdat men steeds weer meent, dat een mens iets bijzonders is. Minderwaardigheidscomplex, omdat men meent dat men nog zover van de waarheid afstaat.

Als mens zijn wij niets bijzonders; wij zijn een deel van een geheel en zonder dit geheel niets. Zodra wij dit kunnen aanvaarden, bewust en blijvend, komen wij vanzelf ook wel tot de kennis omtrent wereld en Ik, die wij van node hebben. Maar een mens wil zich graag als iets bijzonders zien: "ik ben Ik, en niet iemand anders", zeggen wij dan. Wat is dat Ik dan eigenlijk? Ik: dat is de ene splinter van de grote boom, die leven heet en voor een ogenblik in je duim is blijven steken. Die ene splinter voel je, daaraan wijdt je dus je aandacht, en niet aan de boom.

Zo is daar altijd weer de kwestie met God, de vraag, hoever God wel boven ons, van ons af staat. Maar God staat in wezen minder ver van je af, dan je van jezelf af staat. Want van jezelf neem je nog wel een beetje afstand, maar de werkelijkheid van God is met alle delen van je wezen onverbrekkelijk verweven. Voor mij voert dit tot de stelling, dat je bij een verder gaan op het innerlijke pad eigenlijk niet uit moet gaan van een beeld, dat een voortdurend verder zwoegen inhoudt, maar eenvoudig uit mag gaan van het standpunt, dat het innerlijke pad bestaat uit een voortdurend meer erkennen van de werkelijkheid en een steeds minder hangen aan illusies.

Nu heeft bijna elke mens bepaalde gevoeligheden. Wanneer je hem op dit punt aanpakt, is hij eenvoudig nergens meer. Hij weet vaak niet meer, wat waar is, omdat hij van alles waar zou willen hebben, behalve dat ene punt, waarvan hij innerlijk weet, dat het waar is. Wat natuurlijk pijnlijk wordt. Indien de mens zijn denkbeeldjes en gevoeligheidjes nu eens opzij zou kunnen zetten, zou hij zich beter realiseren, dat voor de mens voorlopig het innerlijke pad niet veel meer is dan het realiseren van een synthese tussen het besef van eigen vermogen, zoals het nu bestaat in het Ik en een besef van eigen wezen, zoals het eeuwig bestaat.

Esoterie is niets anders dan het vinden van de eeuwigheid en heeft niets te maken met een vanuit het heden, dat men achterlaat, treden in de eeuwigheid. Want eeuwig ben je al, dus doe je er verstandig aan je daarvan nu bewust te zijn.

Deze waarheden zijn te eenvoudig. Vandaar, dat men er de voorkeur aan geeft de stellingen en zelfs de waarheid, te hullen in deftige en onbegrijpelijke termen.

Zo spreekt men bv. graag van het superego. Maar voor mij is dit slechts een superproductie van het egoïsme. Zo hoor je spreken over het Goddelijke ego, waarin wij zijn opgenomen. Voor mij is een dergelijke uitdrukking meer iets als de omschrijving van een soort kas voor geestelijke werkeloosheids- en ziekteverzekering. Ik houd nu eenmaal niet van dergelijke termen. Maar wanneer je helemaal beneden blijft zover het de woorden betreft, zijn vele mensen eenvoudig niet in staat om te begrijpen, dat je daarmee ook geestelijke waarheid kunt uitdrukken en dat je met een begrip voor die eenvoudige woorden evengoed, ja zelfs beter geestelijk kunt "stijgen".

Om u een voorbeeld te geven van de dwaasheid hiervan; ik nam eens de proef op de som - niet hier, maar ergens anders. Twee keren op achtereenvolgende bijeenkomsten verkondigde ik daar dezelfde waarheid. De eerste maal formuleerde ik die eenvoudig. De reactie was: ach, wel aardig. En op de achtergrond klonk een toontje van: nu ja, wat kun je ook meer van hem verwachten.

Onder meer zei ik toen: de hele waarheid van de esoterie berust op het éénmaken van innerlijke erkenningen en uiterlijk bestaan. Maar, zoals reeds gezegd, dat was nog veel te eenvoudig en werd daarom niet helemaal aanvaard.

De volgende bijeenkomst vond men echter mijn uiteenzettingen bijzonder duidelijk en mooi. Het geciteerde deel klonk toen als volgt: "het integreren van de externe omstandigheden en de gekende definities van innerlijke waarheid moet ons voeren tot een synthese van de goddelijke krachten in eigen wezen, waardoor wij dit ego sublimeren in eigen besef tot het een bewuste eenheid met het oneindige bereikt heeft." En dat vond een ieder schitterend, maar in de punten, waar het op aan kwam, zei ik in wezen precies hetzelfde.

Misschien vindt u het wat overdreven, zo te handelen. Maar hoe vaak gaat ook de mens zelf met zijn begrippen van esoterie niet dezelfde kant uit? Ik hoor mensen, die innerlijk bewust willen zijn, met zalving spreken over "het licht", dat in hen leeft en de geheimzinnige gaven, die zij gekregen hebben daardoor, de vermogens, die hen eerst werkelijk een taak in en voor de mensheid geven... Aardig klinken doet dat wel.

Maar wanneer ik nu zie, dat dergelijke mensen een ander nog neppen voor een dubbeltje, terwijl zij te lui zijn om een poot uit te steken, wanneer een ander hulp op stoffelijk gebied nodig heeft en dit verontschuldigen met de stelling, dat zij hun geestelijke waarden en concentratie moeten behoeden en niet door stoffelijke bezigheden mogen schaden, dan geef ik voor deze "esoterici" niet veel.

Andere mensen zeggen misschien, dat al deze esoterie eigenlijk maar kolder is. Voor een deel kan ik het met hen eens zijn. Want ook voor mij betekent esoterie niets meer of minder dan kolder, wanneer zij resulteert in een je verwijderen van de werkelijkheid. Daarbij weet ik zo goed als u, dat zeer vele mensen, die aan esoterie doen, dit in feite juist doen om zich daardoor van de werkelijkheid te kunnen verwijderen en zich een gevoel van innerlijke hoogheid en geestelijke taak te verschaffen - wat zij in feite dus niet kennen of ten minste niet in de praktijk tot uitdrukking brengen, kan ik niet anders doen dan zeggen: inderdaad, dit is kolder.

Opvallend is ook, dat juist dergelijke mensen zoveel spreken over "kosmische krachten" en werkingen. Maar wat is dit dan? Men kan zeggen, dat dit een uiting is van krachten, die overal aanwezig zijn, krachten, waarvan het bestaan inherent is aan het bestaan van de kosmos. Wat mooi is, maar vaak de zaak lekker ver van het menselijke leven en de menselijke verantwoordelijkheden stelt. Volgens mij zouden wij er beter aan doen in dergelijke gevallen allereerst te spreken over de oerkrachten van het menselijke leven, want dan kan men zich niet op een afstand ervan als beschouwer opstellen met het denkbeeld, dat men toch wel zeer wijs en goed is om dit zo te kunnen doen.

Misschien is dit vechten om woorden. Maar voor mij houdt een noemen van de oerkracht van alle leven in, dat ik zelf deel ervan ben.

Want wanneer ik spreek van alle leven, dan behoort ik er zelf ook bij, maar wanneer ik spreek over kosmische inwerkingen, die ons vanuit het Al bereiken, maar niet beseft, dat ik zelf daarvan een deel ben, kan ik wel menen, dat een kosmische kracht zo iets is als een kosmische politie agent, waarmede ik niets te maken heb, maar die de taak heeft de straten van het leven netjes en van alle onaangenaamheden vrij te houden, opdat het Ik daar op zijn gemakje kan wandelen, en dat is niet waar. De mens loopt juist door dergelijke formuleringen steeds weer voorbij aan het feit, dat al die dingen voor hem geen werkelijke betekenis of waarde hebben, tenzij hij zelf deel daarvan is.

Wanneer ik spreek over Goddelijke Liefde en ik beleef die liefde niet en draag ze niet uit, dan kan ik, wat dat betreft, wel op het dak gaan zitten, want dan uit zich daarvan voor mij toch niets. Ik zal nooit begrijpen, wat die liefde in feite is en zelfs, wanneer zij zich aan mij toont, haar niet herkennen of innerlijk kunnen ondergaan. Wanneer ik spreek over "rechtvaardigheid des Heren" - een heerlijke uitdrukking tussen haakjes om een ander gerust te stellen en te doen denken, dat alles nog wel in orde komt, al weet niemand hoe - dan zal je toch eerst zelf rechtvaardig moeten zijn en dus steeds moeten handelen volgens je diepste beseft en hoogste normen van recht, anders kan deze "rechtvaardigheid des Heren" nooit voor jou tot uitdrukking komen. Ik spreek natuurlijk hier van innerlijk recht en rechtvaardigheid, niet van de menselijke omschrijvingen, van wat men recht pleegt te noemen.

Hoe vreemd is het, mensen te zien, die verklaren, dat er in het leven niets van belang is dan de eeuwigheid in hen, nadat zij in de krant hebben gelezen, dat het brood weer een paar centen is opgeslagen, verder 25 dagen over niets anders te horen spreken. Maar als je werkelijk iets wilt weten, iets wilt zeggen, zelfs maar over eeuwigheid, zo moet je volgens mij toch allereerst dat gevoel van tijdloosheid in jezelf kennen. Dat bedoelde ik nu met die weg, waarover ik sprak. Het heen en weergaan, van lantarenpaal tot lantaren, is misschien niet erg. Maar wanneer wij eeuwig willen zijn, bewust willen zijn, dan moeten wij niet alleen maar over de dingen praten, maar het gevoel, de werkelijkheid in ons dragen. Anders kunnen wij ons bewustzijn niet gebruiken en onze woorden niet waar maken, Volgens mij kun je de werkelijkheid en de ware bewustwording beter in de praktijk kennen dan aan de hand van theorieën. Dit geldt ook voor de waarde, die je aan de woorden van anderen moet toekennen. Voor mij is Goddelijk Licht dat deel van de levende Kracht, die ik in mij aanvaard. Kosmos is voor mij een deel van mijn wezen, zo goed als ik deel ben van de kosmos, en bereik ik dit erkennen op het ogenblik, dat ik leer mijn denken niet meer te laten begrenzen, noch mijn daden, door alles, wat anderen mij leren.

Laat mij het nog eens omgekeerd zeggen: iemand, die voortdurend op de klok kijkt, heeft eenvoudig geen tijd om te beseffen, wat eeuwigheid is. Iemand, die steeds spreekt over de liefde Gods en iets, wat hij daardoor denkt te verkrijgen, zodat hij eenvoudig geen tijd heeft om de aandacht te geven aan de werkelijke liefde van God, die in en rond hem voortdurend aanwezig is. Iemand, die over Gods rechtvaardigheid spreekt - meestal om daarmede ook zichzelf te rechtvaardigen - is meestal zo druk bezig met Gods wetten te omschrijven, dat hij de wet Gods, zoals zij op hem inwerkt, niet als rechtvaardigheid zal erkennen en haar ten hoogste beproeving naar verdienste zal noemen.

Wanneer wij dus spreken over esoterie, of zelfs naar er over denken, zullen wij er goed aan doen zo concreet en duidelijk mogelijk te formuleren en alleen uit te gaan van alles, wat wij ook in onszelf reeds als waarheid kunnen aannemen.

Goedenavond, vrienden.

d.d. 28 oktober 1965